

Ε.Ο.ΑΝ.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ

Γραφείο Διευθύνουσας Συμβούλου

Πατησίων 147, 11251 Αθήνα

Τηλ.: 210 8647420

Fax: 210 8665988

e-mail: info@eoan.gr

www.eoan.gr

Αθήνα, 28/12/2018

Αρ. πρωτ.: 4205

ΠΡΟΣ:

Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου ΥΠΕΝ

Μεσογείων 119, 11526 Αθήνα

Τηλ: 210 6969506, 210 6969-506, -001, -510, -853

Fax: 210 6969512

e-mail: vouli1@prv.ypeka.gr

**ΚΟΙΝ.: ΥΠΕΝ / Διεύθυνση Διαχείρισης Αποβλήτων &
Περιβαλλοντικών Πιστοποιήσεων**

ΘΕΜΑ: Η υπ' αρ. 4306/14-12-2018 Ερώτηση Βουλευτών της κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΟΤΑΜΙΟΥ, κ.κ. Γ. Αμυρά, Σ. Δανέλλη, Σ. Λυκούδη, Γ. Μαυρωτά και Γ. Ψαριανού

ΣΧΕΤ.: (1) Η υπ. αριθ. πρωτ.4306/14-12-2018 Ερώτηση στη Βουλή των Ελλήνων (α.π. ΕΟΑΝ 4205/17-12-2018)

Σε απάντηση της ερώτησης των βουλευτών της κοινοβουλευτικής ομάδας του ΠΟΤΑΜΙΟΥ με θέμα: «Τελευταία στην ανακύκλωση και πρώτη στις χωματερές η Ελλάδα» και στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων μας, σας γνωρίζουμε ότι:

1. **Ενέργειες στις οποίες έχουμε προβεί ώστε να αποτραπεί ο κίνδυνος μη συμμόρφωσης της Ελλάδας με τους ευρωπαϊκούς στόχους για τη διαχείριση των αποβλήτων που εντάσσονται στην εναλλακτική διαχείριση**

Ο Ελληνικός Οργανισμός Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.) είναι ο αρμόδιος φορέας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ) για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της πολιτικής για την Πρόληψη και την Εναλλακτική Διαχείρισή αποβλήτων στην Ελλάδα. Σε ότι αφορά τα απόβλητα που εντάσσονται στην εναλλακτική διαχείριση αυτά περιλαμβάνουν:

- απόβλητα συσκευασιών
- απόβλητα λιπαντικών ελαίων
- μεταχειρισμένα ελαστικά οχημάτων
- Οχήματα στο τέλος του κύκλου ζωής τους
- Απόβλητα ηλεκτρικού & ηλεκτρονικού εξοπλισμού
- Απόβλητα ηλεκτρικών στηλών και συσσωρευτών
- Απόβλητα εκσκαφών, κατασκευών & κατεδαφίσεων

Για κάθε μία από τις ανωτέρω κατηγορίες αποβλήτων λειτουργούν εγκεκριμένα από τον ΕΟΑΝ Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (22 ΣΕΔ), τα οποία οργανώνουν το σύνολο των εργασιών εναλλακτικής διαχείρισης και αναφέρουν στον ΕΟΑΝ απολογιστικά την επίδοση στην

ανακύκλωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Τα απολογιστικά αυτά στοιχεία αξιολογούνται από τον ΕΟΑΝ ως προς την επάρκεια, σαφήνεια και αξιοπιστία τους και μετά την επεξεργασία τους υποβάλλονται τα τελικά στοιχεία επίδοσης σε επίπεδο χώρας.

Σύμφωνα με τα δημοσιευμένα στοιχεία που τηρεί ο Οργανισμός για το έτος 2016 (Έκθεση ΕΟΑΝ για τα έτη 2015-2016), η πορεία επίτευξης των στόχων εναλλακτικής διαχείρισης διαχρονικά και συγκεντρωτικά μέσω της δράσης των Σ.Ε.Δ. αποτυπώνονται στον παρακάτω Πίνακα για την περίοδο 2004-2016.

Πίνακας 1. Πορεία επίτευξης των στόχων εναλλακτικής διαχείρισης

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ΧΑΡΤΙ		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ΠΛΑΣΤΙΚΟ		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ΜΕΤΑΛΛΑ		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ΓΥΑΛΙ		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ΞΥΛΟ		●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ + ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΟΤΚΖ			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ΕΠΑΝΑΧΡΗΣΗ + ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΟΤΚΖ			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ΑΝΑΚΤΗΣΗ ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ΣΥΛΛΟΓΗ ΑΗΗΕ			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗ ΑΗΗΕ			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΑΔΕ			●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
ΣΥΛΛΟΓΗ ΦΟΡΗΤΩΝ ΗΣ									●	●	●	●	●
ΣΥΛΛΟΓΗ ΣΥΣΣΩΡΕΥΤΩΝ									●	●	●	●	●

- Σημαίνει ότι έχουν επιτευχθεί οι ποσοτικοί στόχοι που έχουν τεθεί από τη σχετική νομοθεσία
- Σημαίνει ότι ΔΕΝ έχουν επιτευχθεί οι ποσοτικοί στόχοι που έχουν τεθεί από τη σχετική νομοθεσία
- Σημαίνει ότι δεν υπάρχουν ποσοτικοί στόχοι για το έτος αναφοράς ή το σύστημα δεν λειτουργούσε ή δεν είχε δώσει στοιχεία

Όπως φαίνεται από τα ως άνω στοιχεία, έχουν επιτευχθεί οι περισσότεροι από τους στόχους ανακύκλωσης που τίθενται από την Ε.Ε., η επίτευξη όμως των στόχων που προβλέπονται στον ΕΣΔΑ (Εθνικός Σχεδιασμός Διαχείρισης Αποβλήτων) ιδίως για τα υλικά συσκευασιών υπολείπονται αυτών που έχουν προβλεφθεί. Με βάση την αρχική αξιολόγηση των απολογιστικών στοιχείων για το έτος 2017, προκύπτει ότι υπάρχει περαιτέρω βελτίωση της επίδοσης, ιδίως για τα ΟΤΚΖ. Για τον στόχο που αφορά στην συλλογή Συσσωρευτών, πρέπει να

σημειωθεί ότι υπάρχει διαχρονικά ένα θέμα με τα δηλούμενα ποσοστά, καθώς η συνολική παραγόμενη ποσότητα αποβλήτων συσσωρευτών δεν είναι επαρκώς τεκμηριωμένη.

Επίσης, σχετικά με τους στόχους που έχουν τεθεί από την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία για την διαχείριση αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ) πρέπει να σημειωθεί ότι παρακολουθούνται από το 2012 και μετά, όταν άρχισαν να λειτουργούν τα πρώτα Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) ΑΕΚΚ με περιφερειακή εμβέλεια, και ήδη καταγράφεται σημαντική αύξηση στις ποσότητες που οδηγούνται προς επεξεργασία, χωρίς όμως να καλύπτεται το σύνολο της χώρας σε κάλυψη με ΣΕΔ και μονάδες επεξεργασίας των αποβλήτων αυτών.

Περαιτέρω πρέπει να σημειωθεί, ότι το έτος 2017 τροποποιήθηκε / συμπληρώθηκε ο Νόμος 2939/2001 «Συσκευασίες και εναλλακτική διαχείριση των συσκευασιών και άλλων προϊόντων - ίδρυση Εθνικού Οργανισμού Εναλλακτικής Διαχείρισης Συσκευασιών και Άλλων Προϊόντων (ΕΟΕΔΣΑΠ)» σχετικά με την εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων με τον Ν. 4496/2017 (ΦΕΚ 170 Α), με στόχο την βελτιστοποίηση του τρόπου λειτουργίας της εναλλακτικής διαχείρισης στην χώρα. Σκοπός του Νόμου είναι η κατά προτεραιότητα πρόληψη δημιουργίας στερεών αποβλήτων, η προετοιμασία τους για επαναχρησιμοποίηση, η ανακύκλωσή τους, η με άλλο τρόπο ανάκτησή τους και τέλος η ασφαλής τελική διάθεση των υπολειμμάτων που δεν επιδέχονται περαιτέρω ανάκτηση. Παράλληλα, επιδιώκεται η βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων όλων των φορέων που συμμετέχουν στον κύκλο ζωής των προϊόντων, ήτοι των παραγωγών, των διακινητών - διανομέων, των καταναλωτών, των διαχειριστών αποβλήτων, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της Πολιτείας εν γένει.

Με στόχο την αύξηση των ποσοστών ανακύκλωσης, των αποδόσεων ανακύκλωσης και της καθαρότητας των ανακυκλώσιμων υλικών, ο ΕΟΑΝ, στο πλαίσιο εφαρμογής και του ανωτέρω νόμου 4496/2017: α) έχει ολοκληρώσει την εξέταση των Επιχειρησιακών Σχεδίων των ΣΕΔ για την εξαετία 2018 – 2023 με βάση τους καινούργιους όρους και την αυξημένη στοχοθεσία για πολλά υλικά της εναλλακτικής διαχείρισης, έχοντας αποστείλει σχετικές παρατηρήσεις, ενώ έχει ήδη εκκινήσει η διαδικασία ανανέωσης της έγκρισης λειτουργίας τους β) θα εντατικοποιήσει τις δράσεις εποπτείας των ΣΕΔ και των εμπλεκόμενων φορέων, γ) θα ενισχύσει τη συνεργασία Δήμων και ΣΕΔ καθώς και την κινητοποίηση των Δήμων ως προς την υλοποίηση των τοπικών σχεδίων δράσης διαχείρισης αποβλήτων, δ) θα προωθήσει την εφαρμογή μέτρων χωριστής διαλογής στην πηγή ανακυκλώσιμων υλικών, ε) θα διασφαλίσει την ορθολογικότερη διαχείριση του κοινωνικού πόρου της χρηματικής εισφοράς από τα ΣΕΔ, στ) θα εντατικοποιήσει τους ελέγχους για την ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας, προβαίνοντας σε επιβολή κυρώσεων για παραβατικές συμπεριφορές, ζ) θα υλοποιήσει δέσμη δράσεων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης του κοινού και των εμπλεκόμενων φορέων.

2. Παροχή επιπλέον κινήτρων στην τοπική αυτοδιοίκηση και σε επιχειρήσεις που επιτυγχάνουν υψηλά ποσοστά ανακύκλωσης, επαναχρησιμοποίησης και διαλογής στην πηγή

Ο Νόμος 4496/2017 δίνει ιδιαίτερη σημασία στην ανάπτυξη της εναλλακτικής διαχείρισης από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης, δίνοντας τους την δυνατότητα να συμμετέχουν από κοινού με παραγωγούς και ΚΟΙΝΣΕΠ ή αυτόνομα για σχεδιασμό και λειτουργία προγραμμάτων ανακύκλωσης, ενώ παράλληλα υποχρεώνονται να ενημερώνουν τον ΕΟΑΝ για τον σχεδιασμό και τις επιδόσεις τους. Μέσω των πόρων της εναλλακτικής διαχείρισης που διαχειρίζονται τα ΣΕΔ, υπάρχει υποχρέωση για κάλυψη μέρους του κόστους συλλογής των αποβλήτων συσκευασίας (Άρθρο 4Β), ώστε να υπάρξει επιπλέον κίνητρο για την αποδοτική συλλογή.

Επυτλέον, στο Άρθρο 9 του Ν. 4496/2017 προβλέπεται ότι οι Φορείς Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων διαμορφώνουν την τιμολογιακή πολιτική για τα τέλη που καταβάλλονται από τους ΟΤΑ με βάση την απόδοση της διαλογής στην πηγή, την εκτροπή οργανικών αποβλήτων από υγειονομική ταφή, τη συλλογή αποβλήτων συσκευασιών ανά κάτοικο και την πραγματοποιηθείσα ανακύκλωση σε σύνδεση με τους στόχους ανά ΟΤΑ, όπως αυτοί προσδιορίζονται βάσει των Τοπικών Σχεδίων και των ΠΕΣΔΑ. Η Κοινή Υπουργική Απόφαση για την διαμόρφωση αυτής της τιμολογιακής πολιτικής βρίσκεται σε τελικό στάδιο προετοιμασίας.

Τέλος, στο Άρθρο 20^Α σχετικά με τις Κυρώσεις, προβλέπονται ειδικές κυρώσεις σε ΟΤΑ και επιχειρήσεις που δεν συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις του νόμου. Ο ΕΟΑΝ έχει ολοκληρώσει την επεξεργασία Σχεδίου για το πλαίσιο υπολογισμού και επιβολής κυρώσεων (μεθοδολογία) σε συνεργασία με το συναρμόδιο Υπουργείο (Εσωτερικών).

3. Τρόποι ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των πολιτών για τη διαλογή στην πηγή, την επαναχρησιμοποίηση αποβλήτων, την ανακύκλωση και την κομποστοποίηση.

Με τον Ν.4496/2017 συστάθηκε νέα Διεύθυνση στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης, με αντικείμενο την Έρευνα, Πρόληψη και Επικοινωνία, η οποία έχει ως κύριο σκοπό την προετοιμασία ετήσιου προγράμματος δράσεων επικοινωνίας, δημοσιότητας και ευαισθητοποίησης των εμπλεκόμενων φορέων και του κοινού μέσω εκπόνησης έντυπου, ηλεκτρονικού υλικού και οργάνωση δράσεων, εκδηλώσεων και προγραμμάτων ευαισθητοποίησης στο αντικείμενο του Οργανισμού και της ανακύκλωσης γενικά. Επίσης, ο ΕΟΑΝ εγκρίνει και παρακολουθεί την εφαρμογή των προγραμμάτων ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης των ΣΕΔ, τα οποία πλέον ζητείται να περιγράφονται αναλυτικά στα Επιχειρησιακά Σχέδια τους με ορίζοντα 2018 – 2023 και να υποβάλλονται ξεχωριστά κάθε έτος με αναλυτική περιγραφή των σχεδιαζόμενων δράσεων και του σχετικού προϋπολογισμού. Τα Προγράμματα αυτά αξιολογούνται και κατά την φάση της υλοποίησης, μέσω των ετήσιων εκθέσεων εφαρμογής. Τέλος, ο ΕΟΑΝ παρουσιάζει την Έκθεση προγραμματισμού και των προγραμμάτων ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης ανά έτος στην Βουλή των Ελλήνων.

Είμαστε στη διάθεσή σας, για οποιαδήποτε πληροφορία ή διευκρίνιση.

Με εκτίμηση,

Δρ. Αλεξάνδρα Μέξα
Διευθύνουσα Σύμβουλος ΕΟΑΝ

Εσωτερική διανομή:

- Χρονολογικό αρχείο
- Γραφείο Προέδρου ΔΣ ΕΟΑΝ
- Γραφείο Διευθύνουσας Συμβούλου
- Δ/νση Εναλλακτικής Διαχείρισης

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΑΝΑΚΥΚΛΩΣΗΣ (Ε.Ο.ΑΝ.) ΝΠΙΔ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Γραμματεία Διεύθυνσης

Κυνηγοπούλου Ασπίσα